

บทคัดย่อ

- เรื่อง : บทบาทของผู้บริหารการศึกษาระดับท้องถิ่นและผู้ประสานงานระดับท้องถิ่นต่อการ
ดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียน
- ผู้วิจัย : นายเจ็ดหล้า สุนทรวิภาต นายอรรณพ คุณพันธ์ นายโสภณ อรุณรัตน์
นายตาย เข้มแข็ง นายอุเทน บัญโญ นายวิสุทธิ์ วานิช
- ที่ปรึกษา : นายถนอม มากะจันทร์ นายประกิจ วิเศษพานิชย์ นายอุดม มารวิชัย
นายสุวัฒน์ แก้วสังข์ทอง นายพิสันต์ บินมาศ นายพิภพ กาญจนะ
- ปี : ๒๕๒๖ - ๒๕๒๗

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษา ผู้บริหารการศึกษาระดับ
ท้องถิ่น ผู้ประสานงานระดับท้องถิ่น เกี่ยวกับบทบาทและความคาดหวังของผู้บริหารการศึกษา
ระดับท้องถิ่น และผู้ประสานงานระดับท้องถิ่นต่อการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียน โดยใช้
รูปแบบสอบถาม สอบถามกับนักวิชาการศึกษาระดับ มหาวิทยาลัย วิทยาลัยครู เจ้าหน้าที่ศูนย์
การศึกษา ผู้บริหารการศึกษาระดับท้องถิ่น และผู้ประสานงานระดับท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่
น่าน เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๒๕๐ ฉบับ แต่มีความสมบูรณ์ ๑๐๗
ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่การทดสอบด้วยค่าไคสแควร์ (χ^2) และค่า Z ผลการ
วิจัยสรุปได้ดังนี้คือ

นักวิชาการการศึกษาเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ผู้บริหารการศึกษาระดับท้องถิ่นควร
ปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนทั้ง ๑๒ ประการ ในเรื่องต่อไปนี้ ร่วมให้คำปรึกษา ร่วม
ประชุมวางแผนงาน ร่วมส่งเสริมช่วยเหลือและประสานงานกับหน่วยงานอื่น ร่วมติดตามดูการ

ทำงานของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน ร่วมสนับสนุนหรือหาทางช่วยเหลือค่านงบประมาณ
ร่วมสนับสนุนค่านวัสดุและครุภัณฑ์ ร่วมแนะนำการทำงานของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน
ร่วมประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน ร่วมในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่
การศึกษานอกโรงเรียน ร่วมให้การสนับสนุนในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่งานการศึกษา
นอกโรงเรียน ร่วมสำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชน ร่วมมือปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่
ฝ่ายการศึกษานอกโรงเรียน

ส่วนผู้ประสานงานระดับท้องถิ่นนั้นนักวิชาการการศึกษาเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ควร
ปฏิบัติเหมือนผู้บริหารการศึกษาระดับท้องถิ่น แต่มีรายละเอียดว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านไม่ควรที่จะ
ไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน และคณะกรรมการพัฒนาการ
ศึกษาประจำตำบลไม่ควรไปมีส่วนร่วมในเรื่อง ร่วมสนับสนุนค่านวัสดุและครุภัณฑ์เพื่องานการ
ศึกษานอกโรงเรียน

สำหรับบทบาทของผู้บริหารการศึกษาระดับท้องถิ่นและผู้ประสานงานระดับท้องถิ่น
ในงานการศึกษานอกโรงเรียนตามความคาดหวังของตัวเขื่อนั้นพบว่า ผู้บริหารการศึกษาระดับ
ท้องถิ่นนั้นควรปฏิบัติตามหลักการทั้ง ๑๒ ประการ เหมือนที่นักวิชาการมีความเห็น แต่สำหรับ
ผู้ประสานงานระดับท้องถิ่นนั้นเห็นว่าควรปฏิบัติตามหลักการคล้ายนักวิชาการเห็นเพียง ๑๑ ประ
การ ยกเว้นในเรื่องประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียนที่ไม่ควร
ไปมีส่วนร่วมหรือร่วมน้อยที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นตามหลักการของนักวิชาการกับความคิดเห็นตามความ
คาดหวังในบทบาทของผู้บริหารการศึกษาและผู้ประสานงานระดับท้องถิ่นในงานการศึกษานอกโรง
เรียนปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษาระดับท้องถิ่นคาดหวังในบทบาทเรื่องการมีส่วนร่วมประชุมวางแผนงานการศึกษานอกโรงเรียนระดับท้องถิ่น สูงกว่าบทบาทตามหลักการของนักวิชาการ ส่วน
ในเรื่องอื่น ๆ นั้น บทบาทตามหลักการของนักวิชาการกับความคาดหวังในบทบาทของผู้บริหาร
การศึกษาระดับท้องถิ่นในงานการศึกษานอกโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ส่วนผู้ประสานงานระดับท้องถิ่นนั้น ความคาดหวังในบทบาทตามหลักการของนักวิชาการสูงกว่าความคาดหวังในบทบาทของผู้ประสานงานระดับท้องถิ่นในเรื่อง การร่วมประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน ส่วนเรื่องอื่น ๆ นั้น บทบาทตามหลักการของนักวิชาการกับความคาดหวังในบทบาทของผู้ประสานงานระดับท้องถิ่นในงานการศึกษานอกโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

สำหรับการ เปรียบเทียบบทบาทตามหลักการของนักวิชาการกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารการศึกษาและผู้ประสานงานระดับท้องถิ่นในงานการศึกษานอกโรงเรียน ปรากฏว่า

เมื่อเปรียบเทียบบทบาทตามหลักการของนักวิชาการกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารการศึกษาระดับท้องถิ่นในงานการศึกษานอกโรงเรียนพบว่า บทบาทตามหลักการของนักวิชาการสูงกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารการศึกษาในเรื่อง การร่วมสนับสนุนหรือหาทางช่วยเหลือค่านงบประมาณเพื่องานการศึกษานอกโรงเรียน การร่วมสนับสนุนค่านวัสดุและครุภัณฑ์เพื่องานการศึกษานอกโรงเรียนระดับท้องถิ่น การร่วมแนะนำการทำงานของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียนระดับท้องถิ่น ส่วนในเรื่องอื่น ๆ นั้น บทบาทตามหลักการของนักวิชาการ บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารการศึกษาไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบบทบาทตามหลักการของนักวิชาการกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้ประสานงานระดับท้องถิ่นในงานการศึกษานอกโรงเรียนพบว่า บทบาทตามหลักการของนักวิชาการสูงกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้ประสานงานระดับท้องถิ่นในเรื่อง การร่วมประชุมวางแผนงานการศึกษานอกโรงเรียนระดับท้องถิ่น การร่วมส่งเสริมช่วยเหลือและประสานงานกับหน่วยงานอื่นในงานการศึกษานอกโรงเรียนระดับท้องถิ่น การร่วมติดตามดูการทำงานของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียนระดับท้องถิ่น การร่วมสนับสนุนหรือหาทางช่วยเหลือค่านงบประมาณเพื่องานการศึกษานอกโรงเรียนระดับท้องถิ่น การร่วมสนับสนุนค่านวัสดุและครุภัณฑ์ เพื่องานการศึกษานอกโรงเรียนระดับท้องถิ่น การร่วมประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียนระดับท้องถิ่น การร่วมให้สนับสนุนในการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่งานการศึกษา

นอกระบบโรงเรียนระดับท้องถิ่น การสำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชนในระดับท้องถิ่น ส่วน
ในเรื่องอื่น ๆ นั้น บทบาทตามหลักการของนักวิชาการกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้ประสานงาน
ไม่แตกต่างกัน

การวิจัยนี้ให้ผลที่สามารถใช้เสนอแนะวิธีการจัดการผู้บริหารการศึกษาระดับท้องถิ่น
และผู้ประสานงานระดับท้องถิ่น ตลอดจนเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษานอกระบบโรงเรียน นำไปใช้วางแผน
ดำเนินงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมายที่วางไว้ได้
ดียิ่ง.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved